

„Metodologie pedagogického výzkumu

(garant: Doc. RNDr. Petr Emanovský, Ph.D.)

Obsahem předmětu jsou následující témata: Vědecký výzkum a jeho etapy (stanovení problému, informační příprava, příprava výzkumných metod, sběr a zpracování údajů, interpretace údajů, psaní výzkumné zprávy). Typy výzkumných problémů (deskriptivní, relační, kauzální). Formulování hypotéz (věcné a statistické hypotézy, typy proměnných). Výběr prvků do výzkumných vzorků (druhy výběru, podstata statistické indukce). Výzkumy ex-post-facto a experimenty. Výzkumy kvantitativně a kvalitativně orientované. Nejfrekventovanější metody sběru dat v empirických výzkumech (pozorování, dotazník, interview, testy, experiment, sémantický diferenciál, Q-metodologie, sociometrie). Kvantifikace a měření (škály – nominální, ordinální, intervalová, podílová). Validita, reliabilita a objektivita výzkumného nástroje. Zpracování výsledků výzkumu (třídění 1. a 2. stupně). Základní pojmy popisné statistiky (tabulka rozdělení četností, intervalové rozdělení četností, grafická znázornění struktury statistického souboru, základní statistické charakteristiky). Základní pojmy počtu pravděpodobnosti (klasická teorie pravděpodobnosti, náhodná veličina a její rozdělení – pravděpodobnostní funkce, hustota pravděpodobnosti, distribuční funkce). Základní pravděpodobnostní rozdělení (binomické, Poissonovo, normální, rozdělení chí-kvadrát, Studentovo rozdělení, Fischer-Snedecorovo rozdělení). Základy statistické indukce (teorie odhadu, testování hypotéz – testy hypotéz pro parametry normálního rozdělení, testy hypotéz o rovnosti parametrů dvou normálních rozdělení, chí-kvadrát test nezávislosti. Korelační a regresní analýza. Analýza rozptylu. Nejpoužívanější neparametrické metody (Wilcoxon-Whiteův test, Kruskal-Wallisův test, znaménkový test). Kvalitativní výzkum – charakteristika a srovnání s kvantitativním výzkumem. Postupy při kvalitativním výzkumu. Validita a reliabilita v kvalitativním výzkumu. Metody kvalitativního výzkumu (pozorování, interview, analýza produktů člověka). Tvorba teorie. Akční výzkum – charakteristika, fáze, metody. Techniky práce s odbornou literaturou. Etika vědecké práce. Prezentace a publikování výsledků výzkumného šetření.

Literatura:

- FAJKUS, B. *Filosofie a metodologie vědy*. Praha: Academia, 2005.
- GAVORA, P. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000.
- HENDL, J. *Kvalitativní výzkum*. Praha: Portál, 2005.
- HENDL, J. *Přehled statistických metod zpracování dat*. Praha : Portál , 2004.
- CHRÁSKA, M. *Didaktické testy*. Brno: Paido, 1999.
- CHRÁSKA, M. *Metody pedagogického výzkumu*. Praha: Portál, 2007.
- CHRÁSKA, M. *Úvod do výzkumu v pedagogice: Základy kvantitativně orientovaného výzkumu*. , Olomouc: Pedagogická fakulta UP, 2003.
- KOMENDA, S. *Biometrie*. Olomouc: VUP, 1997.
- MAŇÁK, J. a kol. *Kapitoly z metodologie pedagogiky*. Brno: Paido 1994.
- MAŇÁK, J., ŠVEC, Š.; ŠVEC, V. aj. *Slovník pedagogické metodologie*. Brno : Paido 2005.
- MELOUN, M., MILITKÝ, J. *Kompedium statistického zpracování dat*. Praha: Academia, 2006.
- OCHRANA, F. *Metodologie vědy*. Praha: Karolinum, 2009.
- PRŮCHA, J. *Pedagogický výzkum: Uvedení do teorie a praxe*, Praha: Karolinum 1995.
- PUNCH, K. F. *Základy kvantitativního šetření*. Praha: Portál, 2008.
- PELIKÁN, J. *Základy empirického výzkumu pedagogických jevů*. Praha: Karolinum, 2011.
- SILVERMAN, D. *Ako robíť kvalitativný výzkum*. Bratislava: IKAR, 2005.
- SPOUSTA, V. *Vádemékum autora odborné a vědecké práce*. Brno: Pedagogická fakulta MU, 2003.
- STRAUSS, A., CORBINOVÁ, J. *Základy kvalitativního výzkumu. Postupy a techniky metody*

zakotvené teorie. Boskovice : Nakladatelství Albert, 1999.

ŠANDEROVÁ, J. a kol. *Jak číst a psát odborný text ve společenských vědách*. Praha: Sociologické nakladatelství, 2005.

ŠKALOUDOVÁ, A. *Statistika v pedagogickém a psychologickém výzkumu*. Praha: Pedagogická fakulta UK, 1998.

ŠVARÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K. a kol. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách*. Praha: Portál, 2007.

ŠVEC, Š. a kol. *Metodologie věd o výchově*. Brno: Paido, 2009.